

Progression in K-9 CS education

NordNICE workshop, Uppsala

October 20-21, 2016

Linda Mannila

linda.mannila@abo.fi

@lindamannila

In a nutshell

- Programming included in mathematics, crafts and as an interdisciplinary trait in all subjects
- The national curriculum provides a short description of the goals at different levels and in different subjects
- Local curricula (can) provide more detail
- National board of education offers support material

	Tavoitteet ja sisällöt OPS	Tavoitteet ja sisällöt käytännössä	Laitteet, välineet ja ohjelmat, joita oppimisessa voidaan hyödyntää
Vuosiluokat 1-2	<p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen:</p> <p>- Oppilaat saavat ja jakavat keskenään kokemuksia digitaalisen median parissa työskentelystä sekä ikäkaudelle sopivasta ohjelmoinnista.</p> <p>Matematiikan tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 1–2 :</p> <p>- Tutustuminen ohjelmoinnin alkeisiin alkaa laatimalla vaihteittaisia toimintaohjeita, joita myös testataan.</p>	<p>Tutustutaan ohjelmoinnin perusasioihin esimerkiksi erilaisten leikkien ja pelien avulla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohjeiden antaminen - ohjeiden seuraaminen tietokonemaisesti - syy-seuraussuhteet - komentosarja-, ehto- ja toisto-käsitteet - toistuvien kaavojen tunnistaminen <p>Harjoitellaan toimintaohjeiden täsmällistä antamista, testaamista ja korjaamista.</p>	<p>Opetusta voidaan toteuttaa myös ilman tietoteknistä laitteistoa.</p> <p>Hyödynnetään erilaisia pelejä ja leikkejä.</p> <p>Esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - appsit (esimerkiksi Bee-Bot, Lightbot, Kodable, The Foes, Fix the Factory) - visuaaliset ohjelmointikielet (Scratch Jr., Snap) - robotit (bee-bot, blue-bot) - materiaalikannat (CodeStudio, Koodaustunti, Koodi2016, Koodiaapinen, code.org)
Vuosiluokat 3-6	<p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen:</p> <p>- Ohjelmointia kokeillessaan oppilaat saavat kokemuksia siitä, miten teknologian toiminta riippuu ihmisen tekemistä ratkaisuista.</p> <p>Matematiikan opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 3–6:</p> <p>- Opetuksen tavoitteet: T14 innostaa oppilasta laatimaan toimintaohjeita tietokoneohjelmoina graafisessa ohjelmointiympäristössä.</p> <p>Matematiikan tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3–6 (S1 Ajattelun taidot):</p> <p>- Suunnitellaan ja toteutetaan ohjelmia graafisessa ohjelmointiympäristössä.</p> <p>Matematiikan arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota / arvosanaa kahdeksan varten:</p> <p>- Opetuksen tavoitteet: T14 innostaa oppilasta laatimaan toimintaohjeita tietokoneohjelmoina graafisessa ohjelmointiympäristössä.</p> <p>- Arvioinnin kohteet oppiaineessa: ohjelmointi graafisessa ohjelmointiympäristössä.</p> <p>- Hyvä/arvosanan kahdeksan osaaminen: oppilas osaa ohjelmoida toimivan ohjelman graafisessa ohjelmointiympäristössä.</p> <p>Käsityön tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3–6 (S3 Kokeilu):</p> <p>- Harjoitellaan ohjelmoimalla aikaan saatuja toimintoja, joista esimerkkinä robotiikka ja automaatio.</p>	<p>Tutustutaan ohjelmoinnin perusasioihin esimerkiksi erilaisten leikkien ja pelien avulla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohjeiden antaminen - ohjeiden seuraaminen tietokonemaisesti - syy-seuraussuhteet - käsitteisiin tutustuminen sekä niiden havainnollistaminen - toistuvien kaavojen tunnistaminen <p>Opetellaan ohjelmoinnin perusteita graafisissa ohjelmointiympäristöissä</p> <ul style="list-style-type: none"> - kehitetään taitoa antaa täsmällisiä ohjeita - käytetään lauseita, ehto- ja toistorakenteita <p>Tarkastellaan ohjelmoinnin läsnäoloa ympäröivässä yhteiskunnassa.</p> <p>Ohjelmointia käytetään tuottamisen ja luovan ilmaisun välineenä.</p>	<p>Käytetään monipuolisesti erilaisia ohjelmointikieliä ja -ympäristöjä.</p> <p>Hyödynnetään erilaisia pelejä ja leikkejä.</p> <p>Esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - appsit (esimerkiksi Bee-Bot, Lightbot, Kodable, The Foes, Fix the Factory) - visuaaliset ohjelmointikielet (Scratch, Snap, HopScotch, Tynker, Pyonkee, Kodu, ScratchJr) - robotit (Bee-Bot, Blue-Bot, LEGO Mindstorms) - materiaalikannat (CodeStudio, Koodaustunti, Koodi2016, Koodiaapinen, code.org) - mikrokontrollerit (esimerkiksi Arduino, Adafruit Gemma, LilyPad Arduino)
Vuosiluokat 7-9	<p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen:</p> <p>- Ohjelmointia harjoitellaan osana eri oppiaineiden opintoja.</p> <p>Matematiikan opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 7–9:</p> <p>- Opetuksen tavoitteet: T20 ohjata oppilasta kehittämään algoritmista ajatteluaan sekä taitojaan soveltaa matematiikkaa ja ohjelmointia ongelmien ratkaisemiseen.</p> <p>Matematiikan tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 7–9 (S1 Ajattelun taidot ja menetelmät)</p> <p>- Ohjelmoidaan ja samalla harjoitellaan hyviä ohjelmointikäytäntöjä. Sovelletaan itse tehtyjä tai valmiita tietokoneohjelmia osana matematiikan opiskelua.</p> <p>Matematiikan päättöarvioinnin kriteerit hyvälle osaamiselle (arvosanalle 8) oppimäärän päätyttyä</p> <p>- Opetuksen tavoitteet: T20 ohjata oppilasta kehittämään algoritmista ajatteluaan sekä taitojaan soveltaa matematiikkaa ja ohjelmointia ongelmien ratkaisemiseen.</p> <p>- Arvioinnin kohteet oppiaineessa: algoritmien ajattelu ja ohjelmointitaidot.</p> <p>- Arvosanan kahdeksan osaaminen: oppilas osaa soveltaa algoritmisen ajattelun periaatteita ja osaa ohjelmoida yksinkertaisia ohjelmia.</p> <p>Käsityön tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 7–9 (S3 Kokeilu)</p> <p>- Käytetään sulautettuja järjestelmiä käsityöhön eli sovelletaan ohjelmointia suunnitelmiin ja valmistettaviin tuotteisiin.</p>	<p>Saadaan aikaan monipuolisesti positiivisia kokemuksia ohjelmointiin liittyen.</p> <p>Harjoitellaan ohjelmoinnin perusrakenteiden käyttöä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - muuttujat, ehtorakenne, toistorakenne sekä aliohjelmat ja funktiot <p>Nivelletään ohjelmointia osaksi eri oppiaineiden opetusta.</p> <p>Osataan ratkaista ongelmia ja toteuttaa omia ideoita käyttämällä visuaalisia tai tekstipohjaisia ohjelmointikieliä.</p> <p>Kehitetään ohjelmointiin liittyviä ajattelu- ja suunnittelutaitoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vertailu - luokittelu - ongelman analysointi - päättely - mahdollisten ratkaisujen arviointi - virheenkorjaus <p>Tarkastellaan ohjelmoinnin läsnäoloa ympäröivässä yhteiskunnassa.</p> <p>Ohjelmointia käytetään tuottamisen ja luovan ilmaisun välineenä.</p>	<p>Käytetään monipuolisesti erilaisia ohjelmointikieliä ja -ympäristöjä.</p> <p>Esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - appsit (esimerkiksi Lightbot, Fix the Factor) - visuaaliset ohjelmointikielet (Scratch, Snap, HopScotch, Tynker, Pyonkee, Kodu) - ohjelmointikielet (Python, Ruby, JavaScript, C++, Java, Processing, Racket) - robotit (Edison, LEGO Mindstorms, mBot) - materiaalikannat (CodeStudio, Koodaustunti, Koodi2016, Koodiaapinen, code.org) - mikrokontrollerit (esimerkiksi Arduino, Adafruit Gemma, LilyPad Arduino)

Challenge #1

Creating a progression without knowing more

- What is difficult for children and youth?
- When can concepts be introduced?

Much research has been done on novice programming at secondary and tertiary level, but barely none at K-9 level

- How can we involve teachers in research?
- What can their role be?

Challenge #2

Building a basis in later grades during the transition period from the old to the new curriculum

- Teachers cannot assume that the pupils have any background knowledge

How can we package the basics for use in later grades?

Challenge #3

Defining goals based on grade

- Pupils have differing backgrounds, attitudes and motivation levels
- We cannot “hold back” on some concepts just because “pupils need something to learn later on as well”

How can we create a progression, which is not based on the grades? Can it be done?

Challenge #3

Defining progress within a subject

- For some subjects it is rather “easy” (e.g., music, crafts)
- For others, quite challenging (e.g. digital storytelling in languages or history)

Do we need intra-subject progression?

- Or is it enough to have a progression in the curriculum as a whole?

Open questions

What is the main objective for teaching programming at K-9 level?

To what extent can informal learning activities (camps, clubs, etc) be utilized to support teachers?

